

EDITORIAL

La folga dels professors

El passat 11 de maig començà una **folga de professors i mestres** del sector públic en infantil, primària i secundària. El tema, com passa en tot actualment, s'ha polaritzat i els professors troben tant recolzaments com rebujos.

Des del punt de vista estrictament **valencianista** el rebuig ve per les pretensions de que el **Consell** no faça cap canvi entorn a la llengua, es dir, seguir tal qual el procés de catalanització, sino incrementar-lo. En particular, demanen que deixen de ser "censurats" (en expressió habitual de la premsa) els autors catalans en el currículum. Recordem, de pas, que no se tracta de censurar, sino de prioritzar als autors valencians; això sí, autors valencians acceptats pel paradigma catalanista, mentres s'aplica la mes estricta censura als autors valencians que escriuen en autèntica llengua valenciana, en normes d'El Puig.

No, definitivament no pot resultar simpàtic al valencianisme un col·lectiu que afirma que és important despertar l'**esperit crític** en els nens, però que a l'hora els educa en els prejuïcs antivalencians propis del pensament únic que practica. Lo qual debilita, de pas, la seua defensa de l'escola pública com un espai especialment obert a la diversitat, que només és acceptada sempre i quan no afecte al dogma establert.

El nom dels sindicats convocants, **STEPV, CCOO PV, UGT PV**, ja parla de la seua orientació, però és que, a més, al marge dels sindicats, els professors s'han organitzat en assemblees, i a l'organisme aglutinador l'han nomenat **CACPV**, es dir **Coordinadora d'Assemblees Docents del País Valencià**. Si en el cas dels sindicats lo del PV se pot considerar una recialla de la **Transició**, que una coordinadora conformada en 2026 en la pretensió de ser neutral ideològicament s'autonomene del País Valencià dona idea de fins a quin punt el professorat valencià (o la part mes activista d'ell) viu en una realitat paral·lela al marge de l'història i la condició del poble valencià.

Abundant en el tema, resulta també cridanera l'oportunitat de la convocatòria. En lo que va de segle s'han fet moltes movilizacions, però la primera **folga general educativa** com a tal fon en 2007; hi hagué una altra en 2012 (contra els retalls), que se prolongà en diverses protestes fins a 2015. Ací comença un període de tranquil·litat en alguna que altra movilizació menor.

¿Qué passà en 2015 per a que sobrevinguera tanta pau? Que començà el període de govern del **Botanic**. Els problemes continuaven, però ara ja no governava la dreta. A ningú li podia estranyar que, guanyades les eleccions autonòmiques pel **PP** i conformat govern en 2023, els faltara temps per a organitzar una fol-

ga en 2024. I, passats a penes dos anys de l'anterior, ja tenim una altra folga general.

No, no se pot negar que hi ha una intenció ideològica darrere d'esta movilizació.

¿Vol dir això que els professors no tenen raó al mobilitzar-se? En absolut. Vol dir que estan sent **instrumentalitzats** en intencions polítiques. Però, ¿quín aspecte de la vida moderna no està instrumentalitzat per la política?

Alguns professors segur que no s'haurien sumat mai ad esta folga en l'època del Botanic i estaran encantats de **desgastar** a l'actual govern, però dubte molt que només la seua ideologia els faça acceptar de bon grat la pèrdua de 150 euros diaris (promig aproximat de lo que pert cada docent cada dia de folga). I la majoria ni tan sols estan pensant en ideologia. Les seues condicions s'han deteriorat en el pas dels anys i s'hagueren mobilitzat igual governara qui governara. No se pot tractar de desprestigiar a tot el col·lectiu per una minoria, per mes que siga la que du la veu cantant.

L'actitud de la **Conselleria** també ha atiat el foc. Mentres els altres exhibien **ma esquerra**, reunint-se en els sindicats per a rebujar amablement les seues peticions, estos han optat pel **puny de ferro**, negant-se de primeres a negociar i indignant al col·lectiu. Ara, en la movilizació en marxa, també fan mal tractant de desprestigiar al professorat enfrontant-lo en la societat.

Perquè no són justes les acusacions de que els professors treballen poc per a lo que cobren. Si se permet la comparació, ningú espera que un **actor de teatre** estiga huit hores al dia damunt de l'escenari; és un treball massa exigent psicològicament. Un professor també està davant d'un públic, però este, a més, no està separat de l'escenari, en el pati de butaques, sino que interactua continuament en el professor, que no només ha de transmetre el contingut de l'assignatura, sino que ha d'estar pendent de cada alumne, de les seues peculiaritats i de les interaccions entre ells. Un treball molt exigent que, a més, ha de fer en unes condicions molt difícils.

No es d'estranyar que una de les reivindicacions siga la baixada de ratios, junt en la solució a la pèrdua de poder adquisitiu —donat que fa 19 anys que no actualitzen el sou—, la falta d'inversió en les instal·lacions, o l'increment de burocràcia, entre unes altres.

Aixina que sí, que hi ha motius per a **recolzar** la folga dels professors per motius laborals, com també per a **criticar** part de les reivindicacions, de tall mes be polític-ideològic, aixina com l'intencionalitat amagada dels promotors de condicionar a l'opinió pública de cara a les eleccions de 2027.

LA CITA

Lo que el mestre es, es mes important que lo que ensenya..

Karl A. Menninger

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **LA FOLGA DELS PROFESSORS**
- 2
- FENT MEMORIA: **AL-AZRAQ EL REBEL**
- 3
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **PLANIFICACIO IDIOMATICA. MODELS. PRACTICA**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- FENT MEMORIA: **AL-AZRAQ EL REBEL (Continuacio)**
- 4
- PASSATEMPS
- COSES DE TUB: **LA CAIXETA**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva,

l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosatres.

Al-Azraq el rebel

Enguany recordem la mort, fa 750 anys, del principal antagonista de **Jaume I** en el **Regne de València**. Un home que estigué a punt de canviar el destí dels valencians.

Presa València, Jaume I va guanyar les terres en poder dels musulmans al sud del **Xúquer** a canvi de conservar els usos, costums i dirigents musulmans. L'acort més conegut és el **Pacte del Pouet**, subscrit entre l'infant **Anfós**, fill primogènit de Jaume I, i el visir **Muhammad Abu Abdallah ben Hudzail Al Azraq (El Blau)**, pel qual el segon reconeix com a senyor al primer. **Al-Azraq** conservava els castells de Pop, Tàrbena, Margarida, Cairola, Castell de Castells, Alcalà, Gallinera i Perpuchent, en les seues alqueries i pastures, per cinc anys, al cap dels quals devia entregar al rei alguns d'ells. En 1245, la frontera entre el Regne de València i el **Regne de Múrcia**, vassall de **Castella**, aplegà a la línia **Dénia-Biar-Busot**, en lo qual la conquesta pogué donar-se per acabada.

Pero estos pactes en les comunitats musulmanes o aljames no foren del gust de tots. Els repobladors cristians volien millors terres de les rebudes, i els episodis de violència contra els llogarers de sarraïns eren freqüents, be per a forçar, aixina, la seua marcha cap al **Regne de Granada** i quedar-se en els seus conreus, o be per a capturar a la població i vendre-la com esclava. Castella desijava que les seues fronteres en València estigueren més al nord, de forma que Xàtiva, Biar i Dénia foren castellanues. En est ambient, va esclatar una rebelió dels musulmans valencians. En octubre de 1247, Al-Azraq, que segurament no volia entregar part dels seus senyorius a Jaume I, s'alçà en armes, i des del seu territori, atacà i es feu en alguns castells cristians, entre ells **Penàguila**. Jaume I decidí a finals de novembre preparar un eixèrcit i decretar l'expulsió parcial dels musulmans del Regne de València.

Els musulmans rebels capturaren una dotzena de fortaleses poc guarnides, mentres una massa de correligionaris, des de **Montesa**, guiada per les tropes del rei, passaren a Castella.

Al-Azraq estava en connivència en els castellans, que desijaven apoderar-se de les terres del sud del Regne de València, creant un senyoriu musulmà vassall de Castella entre els estats de València i Múrcia. A Jaume I li contaren que en **Alacant** Al-Azraq li digué a **Alfons X de Castella** que caçaria castells del rei d'**Aragó**.

Al-Azraq s'havia apoderat de **Lluçent** (Luxen), i Jaume I es va decidir a recuperar-lo en març de 1248. Els rebels aprofitaven el terreny abrupte per a amagar-se i donar cops de mà. La guerra s'estancà. Possiblement en esta época tingué lloc l'emboscada que Al-Azraq va parar a Jaume I, en la que casi el capturà. En 1249, estant Jaume I en València l'avisaren que els sarraïns atacaven el castell del **Benicadell** (la Carbonera, entre Beniajar i Otos), amenaçant tallar el camí del sud. Además, una banda de saquejadors cristians havia segut derrotada pels musulmans entre **Eslida** i **Veó**. El rei manà reunir i enviar l'eixèrcit de València, que va conseguir derrotar als musulmans. Al-Azraq, llavors, hague de

retirar-se als seus dominis de la **Vall de Gallinera**.

A través dels castellans, Al-Azraq havia obtingut en 1257 una treua d'un any en Jaume I. Llavors, en febrer de 1258, un espia del rei de València va enganyar a Al Azraq. El Blau confià en que Alfons de Castella li conseguiria una nova treua i va vendre el seu forment per a pagar a les seues tropes. Quan Jaume I va saber pels de **Cocentaina** que el forment estava venut, es negà a renovar la treua com li demanà Alfons X, recordant-li ad este les traïcions patides a mans d'El Blau¹.

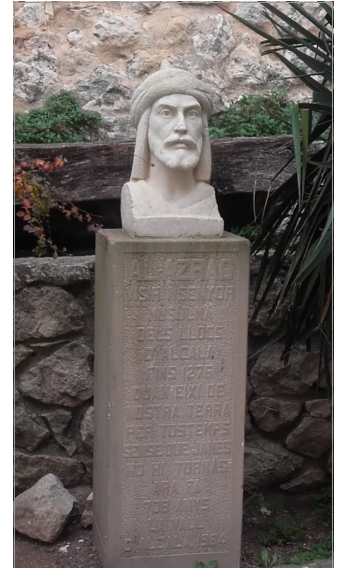
En abril de 1258 Jaume I posà el seu eixèrcit en marcha. Els alcaïts musulmans de **Planes**, **Castells de Castells** i **Pego** es rendiren, aixina com **Alcalà** (de la Jovada). Llavors Al-Azraq negocià la seua rendició i eixida del Regne de València, a canvi de que part del seu senyoriu quedara en mans dels seus parents. Seguidament, Jaume I escrigué al seu gendre, el rei de Castella, recordant-li aquella frase del visir bafanejador sobre *caçar castells*, informant-lo que en huit dies ell li havia *caçat* setze castells².

Tot això nos fa vore lo complicat que resultava per a Jaume I mantindre la pau en el Regne de València, tenint que negociar i cedir en els seus enemics. No podia bandejar-los de la terra de forma definitiva puix els necessitava, i aixina comprava una pau efímera.

Muhammad Abu Abdallah ben Hudzai el Blau es va exiliar, molt probablement a Granada. La pau pareixia instal·lar-se en el sud del Regne de València, pero Jaume I no va descuidar la vigilància i l'administració d'esta frontera tan sensible i exposada, nomenant a diferents alcaïts per a guardar les fortaleses d'Alcoy i Cocentaina.

En 1275 l'emir de Granada demanà ajuda al **Magreb** per a lluitar contra els cristians, i aixina arribaren a la península ibèrica els benimerins, els quals eren mestres en la lluita a cavall. En el Regne de València la situació s'agreuà, els musulmans estaven inquietos, i els cristians també. Aparegueren bandes de gent que buscaven atacar i saquejar als musulmans en l'excusa dels rumors de rebelió. En est ambient reaparegué Al-Azraq, incitant a la guerra.

Continúa en la pagina 3.

BUST D'AL-AZRAQ, ALCALÀ (DE LA JOVADA), EN LA VALL D'ALCALÀ.

PACTE DEL POUET, DE JOSEP BORRELL

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de col·laborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarem a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any. I si tens

voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Caixa Popular**, es:
ES52 3159 0018 1926 1586 4721

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Llobart**
Twitter: **@rogleconstanti**
Tots els exemplars editats fins ara estan en: **www.rogleconstantillombart.com**

RESENYA BIBLIOGRAFICA

J.B.A.

Fontelles i Fontestad, Antoni

Planificació idiomàtica. Models. Pràctica

Col. Raons del Rogle, 8. Ed. Rogle Constanti Llobart de Cultura Valenciana. Valencia, 2025 (120 pàgines)

El **Rogle**, en un nou esforç, ha publicat un atre numero de la colecció **Raons del Rogle**. Es tracta de *Planificació idiomàtica. Models. Pràctica* d'Antoni Fontelles i Fontestad, el qual constitueix el numero 8 de la colecció.

El llibre aborda el procés de normativització o codificació de la llengua valenciana en la versió 'oficial' que ha fet i fa l'**Acadèmia Valenciana de la Llengua**. Com casi tot lo que es produïx des del paradigma hegemònic –catalanista–, al qual s'adscriu la mencionada institució, s'ha revestit de 'ciència' o s'ha apelat ad ella per a justificar unes eleccions individuals o grupals, que açò son les planificacions.

Fontelles explica en una primera part teòrica –en el concurs d'experts sociolingüistes– que la tria d'unes determinades grafies, lexic, fonètica o morfosintaxis –la norma– està impregnada de subjectivitat i de teleologia, es dir: es tant o mes sicosocial que 'científica', i nos atrevirem a dir que mes crematística que racional.

En la segona part descriu els dos grans models no absolutament incompatibles: l'autonom endonormatiu (valencianista) i els heterònoms exonormatius (catalanistes).

Per ultim, analisa un cas –un llibre– per a vore el resultat de l'acció supostament tècnica de la codificació. L'autor nos diu: "es un model prou ortodox en la proposta global de la AVLl clarament escorat cap a la convergència i alluntat del moviment 'genuïnista'", i això que parlem d'una autora valenciana, d'un text dirigit a un públic genèric i d'una editorial que es diu valenciana.

L'anàlisi mostra que la selecció 'oficial' només ha potenciat o conservat la tradició idiomàtica valenciana en aquells aspectes que era convergent en un atre sistema, perquè la planificació formal te un component explícit o implícit: l'unitat en la llengua catalana.

FENT MEMORIA

COLABORACIÓ

Al-Azraq el rebel

Ve de la pàgina 2.

Jaume I ordenà reforçar els castells del Regne de València en desembre de 1275, a l'hora que decidia convocar **Corts** en València per a març. A finals d'eixe hivern, ya en 1276, Jaume I organitzà l'enviament de tropes i quemenjars a la frontera sur. En març convocà als cavallers d'Aragó, Catalunya i València per a defendre este Regne, en raó del vassallatge que li devien.

En l'arrenc de la primavera esclatà la rebel·lió dels musulmans, recolzats pels ginets benimerins, i el rei manà que s'atacara als enemics, pero en prudència i permetent als musulmans tornar als seus pobles si es rendien pacíficament. Jaume I es desplaçà a Xàtiva per a estar prop del front de guerra, i des d'allí envià quaranta hòmens a cavall per a reforçar Alcoy i Cocentaina. En això, arribà Al-Azraq enfront d'Alcoy al cap de doscents cinquanta ginets, provablement benimerins, i, encara que els cristians patiren una derrota, en la brega muigué Al-Azraq, en abril de 1276. D'eixa manera, naixqué la llegenda que donà oríge a les festes emblemàtiques del sur valencià. En juliol faltà Jaume I.

FONT D'AL-AZRAQ,
EN ALCALÀ DE LA JOVADA

La guerra seria anys més tart tancada pel seu fill, **Pere I**.

Antoni Atienza

¹ És ací quan Jaume I conta la traïció d'Al-Azraq en Rugat, i que considera és l'única vegada que un musulmà faltà a la seua paraula, com narra el rei: "E nós anam lla ab aquesta fiança, car anc sarraïno ens trencà fe que ens hagués promessa per raó de castell que ens hagués promés de retre, de Lançrat enfora lo feït de Rogat". *Llibre dels Feyts*: edició F. Soldevila, Selecta, Barcelona, cap. 356, p. 134.

² Jaume I, *Llibre dels Feyts*, cap. 377, p. 140.

ACTIVITATS CULTURALS

JUNY DE 2026

Trobarà mes informació dirigint-se a les respectives associacions:

Casal BiB (Casal Bernat i Baldoví)
C/ Comte Altea, 55. 46005 Valencia C.
info@casalbernatibaldovi.org
www.casalbernatibaldovi.org

GAV (Grup d'Acció Valencianista)
C/ Julià Peña, 3. 46018 Valencia C.
info@grupdacciovalencianista.com
Tel: 963 41 22 22

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 09 92 // www.loratpenat.org
secretaria@loratpenat.org

RACV (Real Acadèmia de Cultura Valenciana)
C/Avellanes 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 // Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

Rogle

Vore informació de contacte en pàgina 2.

2 Juny (dimarts). 19:30 h. Ateneu Mercantil de Valencia (Pça. Ajuntament, 19).

GALA ENTREGA DE PREMIS a les comissions falleres guanyadores.

- Premi Almodí a l'escena reivindicativa valenciana.
- Premi "Garrofa" a la millor crítica en llengua valenciana.
- Premi "Garrofa" a la millor crítica infantil en llengua valenciana.
- Premi El Mòle al millor article d'investigació en el llibret

Es prega confirmació d'assistència a: casal.bernat.baldovi@gmail.com

+Info: **Casal BiB**

3 Juny (dimecres) 11:30 h. Seu de la RACV.

PRESENTACIÓ DE LLIBRE

Documentos sobre la llengua valenciana

Versió en castella de l'obra editada prèviament en valencià.

Intervindran: **Luis Miguel Romero** (RACV), **Joan Carles Micó** (Colectiu Fullana) i **José Manuel Ricart** (Patronat de la RACV).

+Info: **RACV**

13 Juny (dissabte) 20.30 h. Hotel Meliá Valencia-Corts Valencianes (Av. de les Corts Valencianes, 52. Valencia C.)

PREMI LLEALTAT 2026

Sopar i entrega del premi a **Josep Peiró Bertomeu**.

+Info: **GAV**

Matrícula oberta per al curs 2026-2027 de la:

Escola Superior d'Estudis Valencians (ESEV)

- Grup A: dilluns i dimecres. De 10:30 a 12:30 h.
- Grup B: dimarts i divendres. De 10:30 a 12:30 h.

+Info: **Recepció de la RACV**

Convocats els:

CXXXVIII JOCS FLORALS DE LO RAT PENAT

S'admetran treballs fins al 7 de setembre de 2026 en la seu de LRP.

+Info: **LRP**

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

1. Entre els antics celtas, membre de la classe sacerdotal alta, depositaria del saber sagrat i profa i fortament vinculada al poder polític.
2. Lloc a on se fan o venen gelats.
3. Relatiu al cavall i en especial, a l'equitacio; també, relatiu al cavaller i a l'eixercici de la cavalleria.
4. Poliedre de quatre cares.
5. Contrari a la religio, irreverent, descregut.
6. Dolç fet en farina, ous i sucre que es cou al forn.
7. Desvergonyit, atrevit, insolent.
8. Curt d'enteniment, bovo, panoli, simple, fava.
9. Persona que governava un territori de la corona en nom del rei.
10. Podrit, corromput.
11. Estructura giratoria composta per diferents taulers verticals units a un eix. S'instala en un buit en la paret per a passar objectes d'un costat a l'atre, sense que les persones es vegin. El trobem, per exemple, en els convents de clausura.

La solucio a peu de pagina.

PARAULES VERTICALS

1. Amansar, domesticar, llevar la bravea a certs animals salvages, com per exemple, el cavall.
2. Expondre a un risc o perill. Utilisat també de forma reflexiva.

				1.		2.		
1.	—	<u>R</u>	—	—	—	—	—	—
2.								<u>D</u> — — — —
3.	—	<u>Q</u>	—	—	—	—	—	—
4.						<u>I</u>		— — — — —
5.						<u>P</u>		— — — — —
6.								<u>C</u> — — — —
7.								— — — — <u>C</u>
8.						<u>R</u>		— — — —
9.								— — — — <u>R</u>
10.	—	<u>U</u>	—	—	—	—	—	—
11.								— — — — <u>N</u>

COSES DE TUB

La caixeta

La caixeta.

A voltes les coses en la vida no son com les imaginem o voldriem que foren..., son simplement millors...

Com tants pares, havien pospost aquell desig, una volta mes, per a mes avant; si be en l'intimitat de la parella ell no deixava de comentar-ho, hauria de ser per a mes avant, igual en deu o dotze anys. ¡Qué llarga se li faria aquella espera! Pero no podia fer res, era un sacrifici que no estava disposat a carregar-li'l a la dona en aquell moment, prou faena tenia ya la pobra.

Aixina i tot, aquell estiu no deixaven de vore programes i buscar informacio per internet. Si, ya ho tenia clar com seria la proxima, nomes faltava deixar que passara el temps...

Fon al tornar de vacances quan la dona li va demanar que anara a buscar aquell somi i per molt que ell en un principi no volia, puix entenia que no era ni just ni el moment, acabà

rendint-se al desig.

Una volta fetes les gestions allista tota la familia mirant aquella coseta negra i chicoteta. Rapidament es va

emocio pero ho va fer i ho va dir.

—No vos feu tanta ilusio que no es pura com lo que busquem.

A lo que tots li contestaren a la vegada com en una perfecta conspiracio:

—No es pura pero te igual, es pareguda i nos la quedem.

¿Qué podia fer contra els desijos de tots els que mes volia en lo mon? Va alçar els muscles i la va acceptar com la part important que era del seu somi...

La decisio no va poder ser millor; hui la familia no s'entendria sense ella: jugadora, nadadora, incansable, espavilada com ella a soles, i ha tret tot el caracter de la raça llauradora de son pare, aquella que ell anava buscant, i sempre serà recordada per ser "Fosca" la

gosseta de...

La caixeta.

Josep Martínez "Tub"
cosesdetubblog.blogspot.com

Solucio:

Verticals: 1. DESEMBRAVIR 2. ARRISCAR 10. PUTRIT 11. TORN 1. DRUIDA 2. GELADERIA 3. EQUESTRE 4. TETRAEDRE 5. IMPIU 6. BESCUT 7. PROÇA 8. TARAROT 9. VIRREI

I RECORDA...La nostra primera paraula es **desembravir**. L'accio i efecte de desembravir es un **desembraviment**. Es un animal **brau** l'animal salvage, feroç. L'animal que ha deixat de ser brau està **desembravit**. La **bravea** es la condicio de brau. Eix. *El capataç ha contractat alguns vaquers per a desembravir els cavalls salvages. / Es un cavall massa brau per a que el cavalque una persona inexperta.*

La nostra segona paraula es **arriscar**. Un **risc** es un perill o amenaça al que u s'expon. Es **arriscat** allo que es perillos, imprudent. Es **arriscador** aquell que arrisca. De manera arriscada o temeraria es **arriscadament**. Que es pot arriscar es **arriscable**. Eix. *Es una inversio arriscada, si ix mal perdra molts diners. / Viu arriscadament treballant com a especialiste en escenes perilloses.*